

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 24/25
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	Hf-enkeltfag
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Annette Kjærulff Davidsen
Hold	24daA01

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til litterære genrer
Titel 2	Skriftlighed og kommunikation
Titel 3	Argumentation og retorik
Titel 4	Eksempler på dokumentarisme i krig
Titel 5	Den analyserende artikel
Titel 6	Lyrikkens sprog
Titel 7	Nyheder -Faktagenrer i medieverden
Titel 8	Natursyn i litteraturhistorien
Titel 9	Selvfremsstilling på de sociale medier
Titel 10	Det moderne gennembrud og dets kvinder
Titel 11	Realisme og modernisme i 1900-tallet
Titel 12	Kortfilm
Titel 13	Litteratur omkring 2000

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Forløb 1 Introduktion til litterære genrer
Indhold	Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof Vi har brugt www.ordnet.dk i flere forløb Forløb 1. - Introduktion til litterære genrer "Som man kender hinanden", Naja Marie Aidt, 1996, 2 s Tid og miljø under følgende link: https://hbdansk.systime.dk/?id=c478 Tid og miljø 1 s. 4 s. <i>Drivhuset</i>, Anders Bodelsen, novelle fra 1965, se https://perspektiver.ibog.danskif.dk/?id=c1039 5 s. <i>Nattens dronning</i>, Tove Ditlevsen, 1952, se https://danskeforfattere.systime.dk/?id=c5414 Fortæller: https://hbdansk.systime.dk/?id=c487 6,3 s. Kanariefuglens begravelse – Klaus Rifbjerg, 1963 https://hbdansk.systime.dk/?id=c1166 Eventyr 1 s. https://hbdansk.systime.dk/?id=c1169 Oversigt: Forskelle mellem folke-og kunsteventyr 1 s. Folkeeventyret Kong Lindorm 4 s. Folkevisen Hr. Ebbes døtre på klassen. 1 s Screencast https://www.youtube.com/watch?v=ODph28l8de4 , hvor folkevisen Hr. Ebbes døtre bliver forklaret. (04:42) 1,5 s.

	http://www.ellingelyng.dk/Ridder%20Ebbes%20%20doetre..htm Om Højby kirke i Odsherred. 4 s. Supplerende stof https://bl.systime.dk/?id=p164 (Hvorfor drikker Jeppe). Det handler om Holbergs komedie, Jeppe på bjerget, og der er også små uddrag fra selve komedien Skriftlig opgave: Ægløsning af Peder Frederik Jensen, fra Banedanmark, 2014 De tre hovedgenrer inden for litteratur (Epik, lyrik,drama)
Omfang	Anvendt uddannelsestid Pensum: 46 ns Tidsforbrug: 20 undervisningstimer
Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression Forløbet har præsenteret kursisterne for tekster inden for de tre hovedgenrer – epik, lyrik og drama Forløbets formål har således været at kursisten skal præsenteres for forskellige litterære tekster, der tilhører forskellige genrer. Der er såvel ny som gamle tekster , hvor temaet er identitet. Hermed skal forstås, at det handler om overgangen mellem barn og voksen. En enkelt tekst, Jeppe på Bjerget handler dog om andet, nemlig socialidentitet. Følgende genrer er repræsenteret: Novelle, digt, eventyr, folkevise, folkeeventyr og drama. Desuden er der gennemgået følgende tekstanalysebegreber: Personkarakteristik, tid, sted, fortæller, samt fagbegreber, der er relevante for eventyr, folkeviser , lyrik og drama. I løbet af forløbet er kursisterne blevet screenet og er blevet præsenteret for forskellige læsestrategier. Kanon: Klaus Rifbjerg, Ludvig Holberg.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde. Undervisningen været baseret på klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde og individuel undervisning over nettet med skriftlige øvelser og forskellige programmer inden for Office 365..

Titel 2	Indhold Forløb 2: Skriftlighed og kommunikation Vi går i gang med et nyt forløb, der handler om skrivning og kommunikation Lektie derhjemme: https://studiekompetencer.dk/?s=Skriveprocessen (I skal ikke læse det første afsnit.) Grammatik: Du skal læse følgende link derhjemme: Oversigt over ordklasser, inklusive danske og latinske betegnelser. https://styrpaasproget.systime.dk/?id=p130 Du skal også se videoen med Thomas Skov. Se her: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser-1/ordklasser Du skal kunne definere følgende ord: Navneord, udsagnsord, tillægsord, stedord og biord. Øvelser på klassen: https://styrpaasproget.systime.dk/?id=190 og https://rodisproget.ibog.gyldendal.dk/?id=716 om latinske og danske betegnelser Vi læser følgende link på klassen: Subjekt: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/subjekt-1 Verballed: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/verballed-1 Oversigter: https://styrpaasproget.systime.dk/?id=c351 Udsagnsled og grundled https://styrpaasproget.systime.dk/?id=c352 Et udsagnsled i flere ord https://styrpaasproget.systime.dk/?id=c353 Flere udsagnsled i én sætning Vores fokus er at finde subjekt og verballed i en sætning. Øvelse 1,2 og 3 på klassen - se linket her: https://styrpaasproget.systime.dk/?id=191 I skal se følgende video derhjemme: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/objekt-1 I skal også læse under disse to link: https://styrpaasproget.systime.dk/?id=131#c356 og https://rodisproget.ibog.gyldendal.dk/?id=349 <i>Videoen og linkene handler om direkte og indirekte objekt.</i> Øvelser på klassen: Find det indirekte objekt i sætningen Find objektet i sætningen
-----------------------	---

Grammatiske betegnelser: sætningsled

b

Øvelse med adverbier: <https://rodisproget.ibog.gyldendal.dk/?id=431#c2493>**Lektie:** I skal læse følgende link **derhjemme:**<https://styrpaasproget.systime.dk/?id=131#c357>

Formål: I skal have kendskab til 3 ting:

hvad er en sætning, en ledsætning og en helsætning.

I skal besvare to spørgsmål derhjemme:

Spørgsmål til tekst: -Hvad er en sætning? Hvad er forskellen mellem en ledsætning og en helsætning?

Vi starter med at se følgende video om adverbialer på klassen:

1) Video om adverbial <https://www.youtube.com/watch?v=DHOQb4Z5VZI>Øvelser på klassen: <https://rodisproget.ibog.gyldendal.dk/?id=431#c2493>[tps://styrpaasproget.systime.dk/?id=191#c715](https://styrpaasproget.systime.dk/?id=191#c715) nr 11,12 og 13

Vi læser om kommaregler på klassen. Se vedhæftede dokument.

Dokumentet ligger også i Teams.

I skal have kendskab til disse regler:

- komma foran ledsætninger
- komma mellem helsætninger
- komma ved opremsninger
- komma ved selvstændige sætningsdele.

rudsætningen for at kunne tilegne sig reglerne om komma, er at man ved noget n sætninger,

lsætninger og ledsætninger

Vi går videre med kommaøvelserne i morgen.

<https://sproget.dk/leg-og-ler/quizzer-og-ovelser/komma/uden-startkomma/examfolder.2007-08-28.7715633435>

Vi samler op på kommaøvelserne og afslutter grammatikforløbet.

Vi går efter over til den anden del i forløbet om skriftlighed og kommunikation. Den handler om kommunikation.

Kommunikation:

Vi vil arbejde med følgende link på klassen:

<https://dansksiderne.dk/index.php?id=2981#c13480>https://www.vucdigital.dk/danA_kommunikationsmodel/dansk_kommunikationsmodel.htm

De handler om kommunikationsmodellen

<https://styrpaasproget.systime.dk/?id=195#c758>Læs under følgende link derhjemme: <https://sok.systime.dk/?id=124>

Det handler om begrebet kontekst.

Dette begreb kan man inddele i 3: 1) Den verbale kontekst 2) Situationskonteksten.

3) Den kulturelle kontekst.

Du skal have kendskab til de tre begreber.

	Man bruger begrebet kontekst(=sammenhæng) i kommunikation, fordi en ytring kan ændre sig, hvis konteksten ændrer sig. Se videoen af Simon Ø. Andreassen derhjemme . https://dansksiderne.dk/index.php?id=2981#c12262 I skal scrolle lidt ned på siden, inden videoen kommer. Det handler om kommunikative funktioner. Vi læser også om de kommunikative funktioner på klassen: se pdf-filen i Teams under forløb 2, i mappen Tekster forløb 2. : A: Arla-Øko: Fra en gård nær dig- <i>Reklamefilmen Fra en gård nær dig er offentliggjort den 9. apr. 2017</i> B: Arla: Arla-reklame med Mikkel R. Karlsen. <i>Arla-reklame med Mikkel R. Karlsen er offentliggjort den 30. jan. 2018</i> C.Arla: Der er mange sandheder derude. <i>Arla-reklamen Der er mange sandheder derude er offentliggjort den 18. apr. 2018</i> D: Artiklerne "Vi bør lære at leve med ulven", Fyens Stiftidende og "Velkommen til ulven venner", fra hjemmesiden www.ulvensvenner.dk Alle tekster finder du her: https://kortlink.dk/2kkfw Husk at du skal være logget på Teams, før linket fungerer. Vi samler op på hele forløb 2 - læs jeres notater igennem. I skal have kendskab til følgende emner: Grammatik: ordklasser, sætningsanalyse, hel-og ledsætninger og de 4 kommaregler. Kommunikation: kommunikationsmodellen, verbalkontekst, situationskontekst, kulturel kontekst og kommunikative funktioner.
--	---

Omfang	Anvendt uddannelsestid Pensum: 53 ns Tidsforbrug: 20 undervisningstimer
---------------	---

Særlige fokuspunkter	Formålet har været at komme i gang med at arbejde med processkrivning. I den forbindelse har eleven brugt emnet karrierelæring og har lavet øvelserne med henblik på at beskrive sin egen fremtid Der er arbejdet med grammatik: ordklasser, sætningsanalyse, ledsætninger og komma. Endelig har vi arbejdet med sproglig kommunikationsanalyse af sagprosa, ud fra begreberne verbal kontekst, situationskontekst og kulturel kontekst. Vi har også arbejdet med kommunikationsmodellen og med kommunikative funktioner.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, individuelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 3	Argumentation og retorik
Indhold	Læs under følgende link derhjemme: https://hbdansk.systime.dk/?id=205#c614 I skal ikke lave øvelserne, dem laver vi på klassen. Formålet er at I skal kunne anvende Toulmins argumentationsmodel. Der er 6 elementer i den: påstand, belæg, hjemmel, styrkemarkør, gendrivelse og rygdækning. Se denne video derhjemme. https://www.youtube.com/watch?v=AlJZj04rvS8. Den handler om appelformer Læs også følgende link: https://hbdansk.systime.dk/?id=204#c612

I skal kende til og kunne bruge de tre appellformer etos, logos og patos.

Vi bruger den første lektion på at repetere Toulmins model. Opgaver på klassen i dag: se [her](#).

Vi går videre med to emner inden for retorik.

Lektie: I skal læse om talegenrer og Ciceros pentagram derhjemme.

<https://hbdansk.systime.dk/?id=204#c606>

<https://hbdansk.systime.dk/?id=204#c607>

I skal have kendskab til den informative tale, den politiske tale og lejlighedstalen.

I skal også kende Ciceros pentagram. Det kaldes også det retoriske pentagram

Se følgende video

derhjemme: <https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc&t=20s>

Den handler om sproglige figurer, som hører til det emne, der hedder retoriske virkemidler.

Du kan se en liste over de forskellige sproglige figurer i det vedhæftede skærmbillede

Formålet er at du skal introduceres for de sproglige figurer, som man bruger for at gøre en tekst mere fængende. Se i øvrigt oversigten "Sproglige figurer". Den ligger i Teams i forløb 3 Argumentation og retorik.

Vi samler op på følgende begreber inden for retorik: appellformer, talegenrer, det retoriske pentagram og sproglige figurer. Endvidere vil vi analysere en tale.

Vi læser og analyserer Sofie Lindes tale på

klassen: <https://dansketalen.dk/tale/sofie-lindes-tale-ved-zulu-comedy-galla-2020/>

Tale af Greta Thunberg, Klimamarchen maj 2019:

<https://dansketalen.dk/tale/greta-thunbergs-tale-ved-klimamarchen-2019/?version=7582-3>

I skal læse talen derhjemme. I skal derhjemme prøve at bruge det retoriske pentagram på talen. I skal desuden prøve at finde appellformer. Vi vil så på klassen finde sproglige figurer i talen.

Læs Leonardo Di Caprios tale -

se <https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=254&loopRedirect=1#c1299>.

Læs også [oversigten over argumenttyper og argumentationskneb, som ligger i Teams. Forløb 3](#)

	Vi skal bruge begreberne fra argumentation og retorik til at analysere talen. Hvis du ikke kan huske dem, så se på opsamlingen her. Arbejde med redegørelse af en argumenterende tekst. https://danskpaany.systime.dk/?id=213#c975 Om skrivegenrer. Du skal ikke læse om alt under linket, men du skal læse, hvad der står om redegørelse, så du ved, hvad dette betyder. Læs debatindlægget her: https://danskpaany.systime.dk/index.php?id=301#c1348 Det handler om folkeskolen. Du skal derhjemme forsøge at besvare følgende spørgsmål til teksten: https://danskpaany.systime.dk/?id=215#c1490 Formålet med timerne er at komme i gang med at lave en skriftlig opgave i redegørelse. Derfor skal du vide, hvad en redegørelse er, og du skal prøve at komme i gang med at redegøre for en tekst, du har læst derhjemme. https://danskritiden-antologi.systime.dk/?id=226 om at lave redegørelser Du kan se, hvordan du skal lave redegørelsen for Greta Thunbergs tale her: https://danskritiden-antologi.systime.dk/?id=232#c441b
Omfang	Pensum: 63 ns Tidsforbrug: 20 undervisningstimer
Særlige fokuspunkter	Arbejde med argumentationsanalyse (Toulmins model), appelformer og argumentationsknæb. Ordvalgsargumentation. Det retoriske pentagram. De retoriske faser. Analyse af taler. Sproglige figurer. Øvelser i Toulmin-modellen fra Håndbog i dansk..
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Holdet har arbejdet i grupper og individuelt – desuden almindelig klasseundervisning.

Titel 4	Dokumentarisme i krig
Indhold	I skal læse følgende link derhjemme. https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=224 - Dette link handler om, hvad en dokumentar egentlig er. https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=225 Og dette link er om dokumentarfilmens genrer. https://www.dr.dk/drtv/se/truslen-mod-ukraine -optakten 303649 Denne dokumentar er tysk og er fra 2021. Dokumentaren forklarer optakten til konflikten i Ukraine (Værk, autoritativ dokumentar) Uddrag af Armadillo, instruktion v. Janus Metz, 2010, 00:00-10:00) https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/armadillo https://hbdansk.systime.dk/?id=224&L=10#c1435 Brug af fiktionskoder og faktakoder Vi skal så se en dokumentarfilm, som er en performativ dokumentar/en jeg-dokumentar. Den hedder <i>Skyggen af en helt</i>. https://filmcentralen.dk/gymnasiet/film/skyggen-af-en-helt-0 (Værk, performativ dokumentar) om filmiske virkemidler derhjemme - se https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=226 https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=226#c869 https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmiske-virkemidler Lektie derhjemme: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=227 Det handler om fortolkning af dokumentarfilm. autenticitet og fikcionalisering. https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=148#c373 https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=148#c375 Autenticitet kan ses som en egenskab ved teksten (trykte tekster, billeder og levende billeder), som signalerer, at teksten er en sand fremstilling af virkeligheden.

	Fiktionalisering er en egenskab ved teksten (trykte tekster, billeder og levende billeder), som signalerer, at afsenderen har et bestemt kommunikativt formål, fx at underholde, vække til eftertanke eller fremkalde følelser. <i>Gennemtjekket og gennemhullet</i> sendt på P1 den 24. august 2017. Radiofortællingen er tilrettelagt af Kasper Søegaard I den forbindelse skal vi bruge berettermodellen, se er: https://indidansk.dk/berettermodellen Vi samler op på forløbet om dokumentarisme i krig. lektie: Læs om disse begreber, som du skal kende til, og som du skal kunne bruge: https://perspektier.ibog.dansklf.dk/?id=230#c887 Fortællende journalistik: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c874 om fortællende journalistik https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=c1201 Puk Damsgaard - Hvor solen græder – en fortælling fra Syrien.
Omfang	Anvendt uddannelsestid Pensum: 94 ns Tidsforbrug: 25 undervisningstimer
Særlige fokuspunkter	Fokus er på dokumentarfilm, men der er også blevet arbejdet med andre teksttyper, der dokumenterer virkeligheden. Tematisk kredser teksterne om krig. Dokumentarisme er forpligtet på virkeligheden, men dokumentariske tekster indeholder også fiktive træk, og dermed kan man sige, at der er iscenesættelser og en kreativ bearbejdning af virkeligheden Vi har arbejdet med følgende dokumentarer: Den autoritative (den dybdeborende), den observerende, den interaktive og den performative. Vi har også arbejdet med begreber inden for filmiske virkemidler fx billedbeskæring/billedudsnit, perspektiv, lyd, lys, klipning og billedsymbolik. Disse begreber kan bruges indenfor alle slags film, også spillefilm, kortfilm, reklamer mv.

Væsentligste arbejdsformer	Teksttyper som reportage, fortællende journalistik og radiodokumentar har der også været fokus på. Kursisterne har også arbejdet med fiktionisering og autenticitet. Gruppearbejde, klasseundervisning, oplæg, virtuel undervisning, multimodale produkter
-----------------------------------	--

Titel 5	Den analyserende artikel
Indhold	Vi går i gang med et nyt forløb om skriftlighed. Formålet er, at I skal lære, hvordan den skriftlige eksamen i dansk fungerer. Vi arbejder med følgende link på klassen: https://restudy.dk/forloeb/491/video/75841806 Du skal bruge uni-login for at komme ind på Restudy - videoen varer ca. 20 min, videoen handler om den skriftlige opgave i dansk A. I skal også læse under følgende link: https://skriftligeeksamenidansk.systime.dk/?id=145 intro om den analyserende artikel https://skriftligeeksamenidansk.systime.dk/?id=147 Skema over den analyserende artikels opbygning
	Lektie derhjemme: I skal læse følgende tre link til i morgen. Det handler om de begreber, man kan bruge til den analyserende opgave. Det handler om begreber til litteraturanalyse, medieanalyse og endelig sproglig analyse og argumentationsanalyse af faktatekster https://skriftligeeksamenidansk.systime.dk/?id=145#c275 https://skriftligeeksamenidansk.systime.dk/?id=145#c278 https://skriftligeeksamenidansk.systime.dk/?id=145#c281

	Vi læser følgende på klassen: Opgaveformuleringer fra rigtige eksamensopgaver (Webvisning) – Læs opgaveformuleringen Børn og forældre i kunst og litteratur. Læs selve opgaven Børn og forældre i kunst og litteratur Eksempelopgaver (Webvisning) Læs eksempelopgaven om de tre reklamer fra Arla. Se vedhæftede pdf-fil eller se i OneNote Eksempelopgaver (Webvisning) Program i timen:1) Vi skal snakke om, hvorfor opgaven om arlareklamerne har fået 7. Lektie: I skal læse teksten til opgaven, der skal afleveres d. 29-11 i ludus, Teksten i opgaven er en novelle, der hedder "Negle". I skal også læse den vedhæftede fil, der hedder opgaveformulering 2911
Omfang	
Særlige fokuspunkter	Introduktion i den skriftlige eksamensopgave i dansk A. Introduktion til opbygningen af den analyserende artikel. Introduktion til typer af den analyserende artikel. Vi har arbejdet med eksempelopgaver og vurderingskriterier til den skriftlige opgave.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par og gruppearbejde, individuelt arbejde med skriftlighed.

Titel 6	Lyrik og sprog
Indhold	Teori om digte: Ordklasser, ufuldstændige sætninger og brudte linjer, semantiske felter. Sproglige figurer, opbygning (komposition) og centrallyrik og interaktionslyrik. Troper (billedsprog) Dokument om lyrikkens sprogteori. Det handler om ordklasser og lyrik og om ufuldstændige sætninger og brudte linjer i digte. I kan finde dokumentet i OneNote i forløb 6. I har før arbejdet med ordklasser i forløb 2, men denne gang skal vi se på , hvordan vi kan bruge ordklasserne i en analyse af et digt. Vi skal også se, hvordan ufuldstændige sætninger og brudte linjer virker i digte. Vi vil også arbejde med begrebet ordfelter/semantiske felter, som også står på s. 1 i dokumentet. Udover det skal I repetere sproglige figurer, som vi arbejdede med i forløb 3. Se Teams forløb 3 Endelig skal I læse om digtets opbygning her: https://dansksiderne.dk/index.php?id=3493 https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=195 : begrebsboksen om centrallyrik og interaktionslyrik. Endvidere skal du også læse begrebsboksen om indre og ydre komposition: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=195#c661 Vi ser følgende video på klassen: https://www.youtube.com/watch?v=JaR8eBfYDjs Den handler om billedsprog.Se også her: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=178#c564 Digte: <i>Til en Veninde</i> af Emil Aarestrup https://kalliope.org/da/text/aarestrup1838a18 Vi skal også høre Auras udgave af "Til en veninde" på klassen: https://www.youtube.com/watch?v=ivSTwEM3Aq0Aura synger Emil Aarestrups Til en veninde "Der truer os i tiden." - Ole Wivel, 1959 "Natmaskinen", Michael Strunge, 1981, se https://litthist.systime.dk/?id=272#c1262

	Vi ser også følgende video: https://www.youtube.com/watch?v=t54q9Qm5nCc&t=56s - der handler om Natmaskinen. "Præludium af Blicher, 1838 https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=195 https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=196 Uddrag af digtet "Hiemvee. (I Fraværelsen.)" 1805 af Adam Oehlenschläger. Digtsamling (individuelt værk) Individuel valgt digtsamling.
Omfang	Tidsforbrug – 118 ns ca 25 lektioner
Særlige fokuspunkter	Særlige fokuspunkter Næranalyse af lyrik med anvendelse af grammatiske begreber, billedsprog, stilistik og metrik. At gå i dybden med få tekster. Anvendelse af sproglige fund til analyse og fortolkning af digtene.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par og gruppearbejde, individuelt arbejde især med grammatiske øvelser, fremlæggelse af selvvalgte digtsamlinger i grupper

Titel 7	Nyheder
Indhold	forløb om nyheder Informerende nyhedsgenrer: https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=385x Avisen som medie https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=386 Om avisens historie. Se også vedhæftede powerpoint Vi skal arbejde med følgende begreber: Avistyper, nyhedskriterier og nyhedstrekanten. https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c668: Avistyper Se også her: https://www.youtube.com/watch?v=jC0UXvGTBKE (11 min) Nyhedskriterier https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c675. Se også her: https://www.youtube.com/watch?v=dLISCoyDTjo (1 min): Nyhedstrekanten. https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c1288 Se også her: https://www.youtube.com/watch?v=lsK4tt1DVXY Stofområder i avisen. https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c671 Nyhedsgenrer: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c686. <i>Tekster:</i> <i>Jeg hører flere kvinder, der er skuffet over Tinder, end mænd, Trine Bjørn Egede, Politiken 16-6 20</i> Øvelse – omskriv nyhedsartikel til reportage – Syriens fremtid er nu i hænderne på salafister – og Tyrkiet, Lasse Ellegaard, Information, 8-12, 2024. Opinionsgenrer.(meningsgenrer) analysevejledning til læserbrev - se her: https://hbdansk.systime.dk/?id=219 <i>Tekster:</i> læserbrev/debatindlæg: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE17769629/forbyd-fyrvaerkeri-og-overlad-det-til-professionelle/?fp-exp=60330002&fp-alq=603300021

	leder https://jyllands-posten.dk/debat/leder/ECE17768699/lad-os-give-putins-haandlanger-meget-mere-at-protestere-over-i-2025/?fp-exp=60330002&fp-alg=603300021 Powerpoint om opinionsgenrerne. Se også her: https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c692 Vi har i slutningen af forløbet gennemgået den debatterende opgave: https://skriftligeksamenidansk.systime.dk/?id=133 https://skriftligeksamenidansk.systime.dk/?id=148 https://skriftligeksamenidansk.systime.dk/?id=150 https://restudy.dk/forloeb/491/video/75841842
--	---

Omfang	Pensum:60 ns Tidsforbrug: 20 undervisningstimer
Særlige fokuspunkter	Kendskab til avisens genrer, både informative og opinionsgenrerne. Fortsat arbejde med tekstanalyse , kommunikationsmodel og argumentation. Kendskab til nyhedskriterier og vinkling. Kendskab til net-nyheder. Arbejde med nyhedstrekanten i de informative nyhedsgenrer
Væsentligste arbejdsformer	Væsentligste arbejdsformer Klasseundervisning, par og gruppearbejde. Individuelt arbejde – skriftlige opgaver.

Titel 8	Natursyn i litteraturhistorien
Indhold	Klip fra episode 1 i dokumentarserien "1800-tallet på vrangen" https://www.dr.dk/studie/historie/1800-tallet-pa-vrangen Lektie derhjemme: https://litthist.systime.dk/?id=124#c988 https://litthist.systime.dk/?id=161 Formålet er at få en idé om det vigtigste i romantikken: her dyrker man de store følelser, kærligheden, fantasien, længslen, intuitionen, musikken og kunsten som en vej til at finde ind til en dybere og højere mening med tilværelsen. I skal også få kendskab til perioden omkring 1800 i DK, hvor samfundet var præget af kriser og en enevældig styreform. Universalromantikken: Se videoen om romantikken og om universalromantikken: Romantikken og universalromantikken - dansk litteratur Den varer ca. 17 min. I kan også læse under de følgende link: https://litteraturensveje.systime.dk/?id=596 https://litthist.systime.dk/?id=159 Om universalromantik. Du skal også læse eventyret "Klokken" af H.C. Andersen. Se her: https://litteraturportalen.systime.dk/?id=1860#c6535 Du kan få den læst højt her, det tager ca. 11 min. Nationalromantik. Grundtvig og hans salme "Langt højere bjerge."/"Danmarks trøst". https://litthist.systime.dk/?id=p252 https://litthist.systime.dk/?id=162 Læs digtet Hjemvee, se her https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=196#c1110

om poetisk realisme og Blicher:

<https://litthist.systime.dk/?id=164#c428>

Blichers digt "Præludium" – se

her: <https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=195&loopRedirect=1#c1100>

Biedermeier.

<https://litthist.systime.dk/?id=164> I skal kun læse afsnittet, der handler om Biedermeier.

På klassen læser vi digtet/sangen Lysets engel går med glans af

Ingemann: <https://litteraturenhuse.systime.dk/?id=2667#c7255>

Vi læser også om Ingemann:

<https://litteraturenhuse.systime.dk/index.php?id=2094#c7256>

romantisme-

Se videoen om romantismen:

Læs om romantismen, dobbeltgængermotivet og om Emil Aarestrup:

<https://litthist.systime.dk/?id=p165>

Nøgleord inden for romantismen: dæmoni, seksualitet, død, splittelse, smerte og melankoli.

Vi læser digtet *Paa Sneen* af Emil Aarestrup

<https://danskeforfattere.systime.dk/?id=p728> på klassen.

Quiz: <https://forms.office.com/e/RP2DhsEhiV>

Omfang	Pensum: 239 ns Tidsforbrug: 25 undervisningstimer
Særlige fokuspunkter	Dette modul handler om temaet natur i forskellige perioder i litteraturhistorien, dog mest i den periode, man kalder romantikken (1800-1870) Vi har taget udgangspunkt i en bred definition af natur i dag – for derefter at se på natursynet i romantikken. Vi har herudover arbejdet med følgende begreber i læreplanen: Idealisme, universalromantik, nationalromantik, biedermeier, poetisk realisme, romantisme. Vi har fokuseret på natursyn Kanon: OEHLENSCHLÄGER , H.C. ANDERSEN, GRUNDTVIG, BLICHER (VÆRK)
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par og gruppearbejde, individuelt arbejde i form af tests fra Office 365

Titel 9	Selvfremsstilling på sociale medier
Indhold	Rangvid m.fl: <i>Perspektiver i dansk</i>, Grundbog, Dansk lærerforenings forlag 2018 - "Selvfremstilling på sociale medier" , hele kap. 4 i i-bogen https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/ Selve kapitlet begynder her: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p143 Video: Lauersen, Fie: "Min ærlighed" se de første og sidste min. ca. 5 ns. – https://www.youtube.com/watch?v=IQoxO2X7WU Skam – TV-serie. Afsnit 3, i sæson 3 (0:30:00) ca 10 ns kampagnefilmen "Uploaded" her: https://vimeo.com/202195731 0,7 ns
Omfang	Pensum: 66,2 ns Tidsforbrug: 18 undervisningstimer

Særlige fokuspunkter	Medieanalytisk tilgang et udvalg af tekster, herunder nyhedsformidling, dokumentartekster, fiktionstekster, visuelle udtryksformer og tekster fra sociale medier. – analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge – produktivt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge, herunder kendskab til remediering. Vi har desuden arbejdet med begreberne personlig branding og frontstage, backstage og middle region. Herudover har vi set på begreberne face, facetrussel og facework. Vi har også arbejdet med sproghandlinger, hvilket minder en del om de kommunikative funktioner, som vi beskæftigede os med i forløb. (de fire sproghandlinger: den samtalestrukturerende, den informerende, følelses- og holdningsmæssige og endelig den handlingsregulerende. Værk - samt norsk tekst
Væsentlige arbejdsformer	Forskellige online værktøjer, multimodalt materiale samt multimodale elevproduktioner.

Titel 10	Det moderne gennembrud og kvindefrigørelse
Indhold	Uvb Forløb 10 Det moderne gennembrud og dets kvinder Intro til det moderne gennembrud: Læs https://litthist.systime.dk/?id=125 Vi starter på et nyt forløb, der handler om perioden 1870-1890 i dansk litteratur. Denne periode kaldes Det moderne gennembrud. https://www.dr.dk/drtv/episode/1800_tallet-paa-vrangen_-kulturkamp-kapitalisme-og-bordelromaner-1864_1880_70416 Vi ser oversigten over feminismen på klassen: Historisk oversigt over kvindekampen: https://www.dr.dk/historie/webfeature/kvindekamp. om sædelighedsfejden 1883-1887: - Mande og kvinderoller: https://bl.systime.dk/?id=p192 Herman Bang og impressionisme:

	https://danskeforfattere.systime.dk/?id=p826 Om Herman Bang - I skal også læse info-boksen om den impressionistiske skrivestil. https://danskeforfattere.systime.dk/?id=p2809 Novellen "Foran Alteret af Herman Bang https://litthist.systime.dk/?id=140 Det handler om skrivestilen i tre "ismer", altså retninger inden for det moderne gennembrud. Vi fokuserer på skrivestilen i impressionismen og i realismen. https://litthist.systime.dk/?id=256 I skal starte med at læse et afsnit om den samfundskritiske realistiske novelle. Se https://litthist.systime.dk/?id=193#c691 I skal dernæst læse om Henrik Pontoppidan, og I skal så endelig læse hans novelle "Naadsens Brød". Se venligst det første link. Novellen handler om Stine Bødgers, der kommer på den nye fattiggård, meget mod sin vilje. -
Omfang	Pensum: 52,9 ns Tidsforbrug: 18 undervisningstimer
Særlige fokuspunkter	Tekster efter 1870, litteraturhistoriske fremstillinger samt litteraturhistorisk materiale. Kanon: Bang, Pontoppidan.
Væsentlige arbejdsformer	Forskellige online værktøjer, multimodalt materiale samt multimodale elevproduktioner.

Titel 11	Realisme og modernisme
Indhold	Realisme og modernisme: Litteraturhistorien på langs og på tværs": • 1890-2000: Modernisme og realisme 1 ns. https://litthist.systime.dk/index.php?id=126 • 1900-tallets stilretninger 2,5: 1900-tallets stilretninger: https://litthist.systime.dk/?id=170 MODERNISME • Om modernisme 0,5 s: https://litthist.systime.dk/?id=c451 • Johannes V. Jensen, Paa Memphis Station 3 ns.: https://litthist.systime.dk/index.php?id=263 - • Tom Kristensen, Rio Janeiro, 3,2 ns.: https://litthist.systime.dk/?id=c1199 og https://litthist.systime.dk/?id=p264 -Karen Blixen, Ringen 3,3 ns. https://litthist.systime.dk/?id=p267 - Om efterkrigsmodernisme, Heretica (1945-1960) https://litthist.systime.dk/?id=p173 https://litthist.systime.dk/?id=266#c1214 og https://litthist.systime.dk/?id=266#c1215 Paradisæblerne af Martin A. Hansen, 1953. https://textanalyse.systime.dk/?id=p5005 : Peter Seeberg, Patienten 3,7 ns. https://litthist.systime.dk/?id=p269 Michael Strunge 6,1 ns.: https://litthist.systime.dk/index.php?id=177 Michael Strunge, "Natmaskinen". Se https://litthist.systime.dk/?id=c1262 Om minimalisme https://litthist.systime.dk/?id=c540 https://litthist.systime.dk/?id=c1266 REALISME: Martin Andersen Nexø, Lønningsdag, 3,5 ns: https://litthist.systime.dk/index.php?id=265 Socialrealisme 1 ns: https://litthist.systime.dk/index.php?id=172#c475 Bertol Brecht, Sørøver Jenny https://litteraturrenshuse.systime.dk/?id=c1940 kulturradikalismen https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=356 Nyrealisme, Anders Bodelsen -Drivhuset, https://litthist.systime.dk/?id=p175 Skønlitteratur:

	Blixen, Karen: "Ringen" 1958, 7,2 ns. Jensen, Johs. V.: "Paa Memphis Station" (1906), 1,6 Kristensen, Tom: "Rio Janeiro" 1914, 0,8 ns. Nexø, Martin Andersen: <i>Lønningsdag</i> 1900, 2,5 ns. Ditlevsen, Tove, Nattens dronning, 1952, 4 s. Brecht, Bertol, Sørøver-Jenny, 1928 Hansen, Martin A., Paradisæblerne, 1953 Seeberg, Peter: "Patienten" (1962) 3,2 ns. Strunge, Michael: "Natmaskinen", 1981
Omfang	Pensum: 249, 5 ns ca. Tidsforbrug: 25 undervisningstimer
Særlige fokuspunkter	Tekster fra realismen og modernismen. Kanon: Johannes V. Jensen, Nexø, Tom Kristensen, Martin A. Hansen, Karen Blixen, Peter Seeberg,, Bertol Brecht oversat verdenslitteratur.
Væsentlige arbejdsformer	Forskellige online værktøjer, multimodalt materiale samt multimodale elevproduktioner, gruppearbejde og individuelt arbejde

Titel 12	Kortfilm
Indhold	Kortfilm Formålet med forløbet er at træne at analysere fiktive film og dermed også få repeteret de filmiske virkemidler, som I lærte i forløb 4 om dokumentarfilm. Kompendium: Langdahl, Berit Riis m.fl. <i>Krydsfelt</i> (s.316-318), Gyldendal 2011. "Om fiktionsfortællingers dramaturgi" 3 ns Raskin, Richard: "7 parametre for den fortællende kortfilm" 2008 6 ns kortfilm: Stranger, Erez Tadmor & Guy Nattiv, 2004 Tyren: Julie Bille, 2002. 4 ns. https://filmcentralen.dk/gymnasiet/film/tyren Værk Elevoplæg om følgende kortfilm:

	David Adam: <i>Afterparty</i> (2013) 4 ns. https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/afterparty Kill, Christoffer Boe/Ingvar Cronhamner, 2011 https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/kill Pistol, Andreas Thaulow, 2016, https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/pistol Alle film ligger på filmcentralen.dk
Omfang	Pensum: 30 ns Tidsforbrug: 10 undervisningstimer Læst i alt: Herudover er der læst tekster fra opgavesæt i et omfang af ca 30 sider Læst i alt: 1200 sider
Særlige fokuspunkter	Særligt det mediemæssige perspektiv, herunder fx medieanalyse og - fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler. Værk
Væsentlige arbejdsformer	Forskellige online værktøjer, multimodalt materiale samt multimodale elevproduktioner.

Titbel 13	Litteratur og medier omkring 2000
Indhold	Forløb 13: Samfundskritisk realisme: novellen "Sex" af Jan Sonnergaard. I skal overveje følgende: 1) Vi i novellen en upålidelig jegfortæller. Hvordan kan man se det? 2) Hvorfor kan man sige, at novellen hører til den samfundskritiske realisme? Læs om realisme efter 2000 her: https://litthist.systime.dk/?id=c1501 Autofiktion: Yahya Hassan, "Barndom".2013 Udover digtet af Yahya Hassan skal vi læse følgende om autofiktion: https://litthist.systime.dk/?id=294#c1502 I skal også læse om Yahya Hassan i dette afsnit, som handler om kulturmødet, som også er et vigtigt element efter 2000: https://litthist.systime.dk/?id=295#c1556 Læs om temaerne efter 2000 her: https://litthist.systime.dk/?id=295. I skal fokusere på følgende afsnit i kapitlet: https://litthist.systime.dk/?id=295#c1540 Dystopisk litteratur: Stine Askov, uddrag af Katalog over katastrofer,2020, https://litthist.systime.dk/?id=p325 Vi læser følgende på klassen: https://litthist.systime.dk/?id=295#c1578 Det handler om dystopisk science fiction. TV-serie, "Ægte mennesker"(Äkta människor), DR, 2012, afsnit 1. Svensk tekst Værk (afsnit af TV-serie)

	Vi læser følgende på klassen om reality: https://filmskalesidansk.systime.dk/?id=201 og ser klippet fra Robinson. Reality: https://www.youtube.com/watch?v=jQZYIIdri7I Robinson klip Hvis der skulle komme et menneske forbi, Thomas Korsgaard, 2017 (værk, roman) Forløb 13 ”Lillebror om debutantforfatter: »Det er usandt og for groft« ”, Sofie Sørensen, Politiken, 9 februar 2017. Læs om dobbeltkontrakten: https://www.gymdansk.dk/dobbeltkontrakten.html Læst i alt: Herudover er der læst tekster fra opgavesæt i et omfang af ca 30 sider Læst i alt: 1200 sider
Omfang	Pensum: 180 ns. Tidsforbrug: 20 undervisningstimer
Særlige fokuspunkter	Litteratur:. Nyeste tid. Autofiktion, realisme og reality Tekster inden for de sidste 5 år. Svensk tekst
Væsentlige arbejdsformer	Forskellige online værktøjer, multimodalt materiale samt multimodale elevproduktioner.